

D ů v o d y :

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 5 a 6 tr. ř. Tvrdí, že rozsudek nezjistil, že šlo v tomto případě o sročení, a že také nezjistil, že šlo o odpor proti vrchnosti, ačkoliv četnictvo vůbec nebylo nikterak činné, že však přes to mluví o skutkové podstatě zločinu podle § 68 tr. zák. Zmateční stížnosti dlužno v tomto bodě částečně přisvědčiti. Nalézací soud zjistil, že dne 13. prosince 1920 dopoledne vrazilo do místnosti četnické stanice, kde úřadoval četnický strážmistr a četník, množství lidu s obžalovaným Josefem S. v čele, kterýž prohlásil, že přišel zbraně odebrati. Zbraně byly také odebrány a sepsány. Dále bylo zjištěno nalézacím soudem, že u četnické stanice, ve které se v době vtrhnutí do strážnice nalézalo asi 30 lidí uvnitř a asi 100 lidí před ní venku, byla postavena stráž, a že četníci později teprve byli uvolněni. Konečně obsahuje rozsudek nalézacího soudu i zjištění, že obžalovaný S. sám doznal, že dostal rozkaz, by odzbrojil četnictvo, a že v továrně řekl dělníkům: »máme odzbrojit četnictvo.« Nalézací soud prohlásil se podle § 261 tr. ř. nepřislušným, ježto v těchto zjištěních spatřoval skutkovou podstatu zločinu spadajícího do příslušnosti soudu porotního a to v první řadě zločinu podle § 68 tr. zák. Názor tento jest mylný. Neboť zločin ten předpokládá, jak vychází z použití obratu »klásti násilím odpor vrchnosti«, aktivní vystoupení vrchnosti, jemuž jedině násilím odpor kladen býti může. V tomto případě chovala se však vrchnost pasivně a násilí lidu čelilo k tomu, by na ní bylo nějaké konání vynuceno. Jinak má se však věc ve směru § 76 tr. zák. Zde brání se zmateční stížnost poukazem k tomu, že nešlo o čin, směřující proti úřadu, nýbrž jen proti jednotlivým osobám. Než soud nalézací výslovně zjišťuje, že šlo o odzbrojení četnictva Bzeneckého, nikoli jen jednotlivých osob, jak to jest svrchu již uvedeno. Také přichází v úvahu, že násilné vtržení do staniční místnosti, kterého se podle obžalovacího spisu účastnili všichni obžalovaní, a postavení stráže před ní, nebylo toliko aktem, čelícím proti jednotlivým osobám, nýbrž aktem násilí, kterým působnosti četnické stanice samé násilně mělo býti a bylo překáženo. Vedle nové organizace četnictva zákonem o četnictvu ze dne 14. dubna 1920, čís. 299 sb. z. a n., najmě předpisu § 3, nemůže však býti pochybno, že v každé samostatné stanici četnické sluší spatřovati veřejný úřad, chráněný §em 76 tr. zák. proti násilnému překážení nebo rušení v jeho působnosti. Jelikož pak zločin dle § 78 tr. zák. jest deliktem spadajícím vedle čl. VI., B, čís. 4 a uvoz. zák. k trestnímu řádu do příslušnosti soudů porotních, pokud se týče soudů na jejich místo nastoupivších, sluší uznati rozsudek v odpor vzatý správným a zmateční stížnost zřejmě neodůvodněnou.

Čís. 405.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Režijní uhlí železničních zaměstnanců jest určeno jen pro jejich vlastní potřebu a nelze je připustiti do volného obchodu.

(Rozh. ze dne 30. března 1921, Kr I 855/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavřhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku lichevního soudu při zemském trestním soudu v Praze ze dne 16. srpna 1920, pokud jím stěžovatelé uznáni byli vinnými přečinem pletich dle § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.

Důvody:

Stížnost dovolává se důvodu zmatečnosti dle § 281 čís. 9 a) a namítá především, že uhlí, jehož se dostává od železniční správy železničním zřízencům jako t. zv. uhlí režijního, přechází tím v jejich volnou disposici, stává se jejich neomezeným vlastnictvím, tak, že zřízenec, který nepotřebuje režijního uhlí pro sebe, může je darem anebo za úplatu předati jiným osobám. Uhlí takové nepodléhá prý již disposičnímu právu státu, nevztahují se prý tedy na ně ani předpisy státní správy, upravující obchod s uhlím a omezující volné obchodování s uhlím. Uhlí režijní je prý předmětem volného obchodu, obžalovaní směli prý je tudíž od nádražního dělníka bez závady koupiti a nemohli ohledně něho spáchati přečin pletich. Tyto názory zmateční stížnosti jsou však v příkrém rozporu s úředními předpisy, jimiž přidělování režijního uhlí železničním zřízencům je upraveno, jmenovitě s ustanovením § 104 instrukce státních drah č. IX. o opatřování a evidenci materiálu a předmětů inventárních, dle něhož může za každé zneužití, jehož se dopustí ten, kdo k odběru režijního uhlí jest oprávněn, tím, že koupeného topiva neupotřebí výhradně pro vlastní domácnost, nýbrž nechá ho i jinakým způsobem upotřebiti nebo je jinam předá či dokonce zcizí, mu ona výhoda na určitou dobu nebo na vždy býti odňata, vedle čehož zřízenci propadají disciplinárnímu vyšetřování. Nálezací soud dospěl tudíž vším právem k závěru, že režijní uhlí jest určeno jen pro vlastní potřebu osob, majících na ně nárok, a že předpisy, omezující volný obchod s uhlím, nečiní ohledně režijního uhlí, jehož oprávněná osoba nespotřebuje pro sebe, výjimky, že naopak přípuštění volného obchodování s uhlím, původně režijním je nemyslitelno, poněvadž by mohlo míti pro železniční správu v zápětí nemilé, materiálně škodlivé účinky. Další námitka stížnosti, jakoby 27 q uhlí nebylo takovým množstvím, jež by při kalkulaci cen uhlí padalo nějak na váhu a mohlo zejména působiti na cenu uhlí, jest rovněž bezpodstatna, neboť nehledíc k tomu, že podobné nekalé způsoby obchodování, k jakému došlo v tomto případě, jsou s to působiti nepříznivě i na tvoření se všeobecné úrovně cenové ohledně dotyčného druhu předmětů potřeby, zůstává zcela nepochybným, že trestným jednáním obžalovaných stoupla v konkrétním případě cena uhlí, jehož nabyt B. po 1 K za 1 q, z 18 K, který mu za 1 q uhlí toho zaplatili obžalovaní, na částku 36 K, za kterou 1 q dále prodali, čímž docílili dle rozsudkového zjištění čistého zisku v celkové výši 343 K 50 h. Nemá konečně významu ani poslední námitka stížnosti, dle níž prý obžalovaní prodávše uhlí spotřebiteli, neměli vědomí, že se svým jednáním pouštějí do pletich, způsobilých stupňovati cenu uhlí. Rázu pletich nabylo jejich počínání již tím, že, nemajíce živnostenského oprávnění k obchodování uhlí, z volného obchodu vyloučené, pod rukou koupili a je za účelem dosažení zisku dále zcizili, při čemž vědomě obcházelí předpisy státní

správy, upravující obchod uhlím, tak že na tom, že prodali uhlí spotřebiteli, naprosto nesejde.

Čís. 406.

Amnestie. Bylo-li již právoplatně rozhodnuto o návrhu na zastavení trestního řízení, nelze rozhodnouti o později podaném návrhu z důvodu jiné amnestie, aniž by rozhodnutí dřívější bylo zrušeno.

(Rozh. ze dne 31. března 1921, Kr II 141/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal o zmatečnou stížnost generální prokuratury na záštitu zákona:

Usnesením okresního trestního soudu v Brně ze dne 1. dubna 1919 porušen byl zákon v ustanovení § 2 tr. ř. ve znění zákona ze dne 18. prosince 1919, čís. 1 sb. z. a n. z r. 1920, usnesením téhož soudu ze dne 24. dubna 1920 porušen byl zákon v ustanovení § 352 tr. ř. a rozhodnutím zemského trestního jako odvolacího soudu v Brně ze dne 25. května 1920 porušen byl zákon v ustanovení § 6 tr. ř. ve znění zákona ze dne 18. prosince 1919, čís. 1 sb. z. a n. z roku 1920. Rozhodnutí posléze uvedené se zrušuje.

D ů v o d y:

Dle spisů okresního trestního soudu v Brně učinila dne 26. srpna 1916 Andělína D-ová oznámení proti Jakubu S-ovi, že jí slibem manželství svedl k souloži; že poměr ten trval až do srpna 1916, v kterémž čase žádala, zvěděvši, že S. počal známost s jinou, splnění manželské slibu, že však týž se zdráhá slib splniti. Jelikož S. zatím nastoupil službu vojenskou, usnesl se okresní trestní soud dne 9. listopadu 1916, že ve smyslu nařízení ministerstva ze dne 26. srpna 1914, čís. 66 věstníku se trestní jednání proti Jakubu S-ovi prozatím dále nepovede. Usnesení to nenabýlo právní moci; zemský soud je zrušil, vyhověv stížnosti Andělíny D-ové s ohledem na to, že ministerské nařízení ze dne 26. srpna 1914, čís. 66 nemá místa, ježto čin byl spáchán v srpnu 1916, a nařídil, by bylo zjištěno, zdali S. snad nepodléhá příslušnosti vojenské. V řízení pak bylo pokračováno, až při hlavním přelíčení prohlásil okresní soud usnesením ze dne 1. dubna 1919, že Jakubu S-ovi dle rozhodnutí presidenta republiky ze dne 21. ledna 1919 udělena byla amnestie, ježto podmínky této amnestie jsou dány, pročez řízení se dle § 2 tr. ř. zastavuje. Přítomné strany, také Andělína D. vzaly prohlášení to na vědomost. Podáním ze dne 9. března 1920 sdělilo a odůvodnilo státní zastupitelství okresnímu soudu trestnímu v Brně svůj názor, že amnestie ze dne 21. ledna 1919 vůči Jakubu S-ovi užito bylo neprávem a žádalo za rozhodnutí v tom směru, jsou-li tu podmínky amnestie ze dne 22. července 1919. Okresní soud trestní v Brně nedbaje toho, že Jakubu S-ovi již jednou přiznána